

Międzynarodowa Konferencja Kartograficzna, Ottawa, 14-19 sierpnia

Szczyt kartograficzny

ADAM LINSENBARTH

Międzynarodowe Konferencje Kartograficzne organizowane są co dwa lata przez Międzynarodową Asocjacje Kartograficzną – MAK (International Cartographic Association – ICA). 19. Konferencja kartograficzna w Ot-

tawie (14-19 sierpnia 1999 r) połączona była z obradami 11. Zgromadzenia Generalnego MAK, które zwoływane jest co cztery lata.

▲ Otwarcie 19. Międzynarodowej Konferencji Kartograficznej. Od lewej: wiceminister zasobów naturalnych Kanady Jean McCloskie, przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Konferencji Dave Carney (Kanada), prezydent Asocjacji Kartograficznej Michael Wood (Wielka Brytania)

▼ Każdy uczestnik otwarcia konferencji wprowadzany był na salę obrad przez przedstawiciela Królewskiej Policji Konnej

Powstanie MAK

Międzynarodowa Asocjacja Kartograficzna została utworzona w roku 1959 w trakcie posiedzenia zorganizowanego w Wabern (w pobliżu Berna w Szwajcarii). Uczestniczyli w nim przedstawiciele 13 państw: Anglii, Austrii, Belgii, Francji, Finlandii, Hiszpanii, Holandii, Niemiec, Norwegii, Szwecji, Szwajcarii, USA oraz Włoch. Spotkanie zakończyło się podjęciem decyzji o utworzeniu Międzynarodowej Asocjacji Kartograficznej posługującej się dwoma oficjalnymi językami: angielskim i francuskim. Celem tej organizacji było prowadzenie międzynarodowej współpracy na polu kartografii oraz afiliowanie tej organizacji przy Międzynarodowej Unii Geograficznej. Na posiedzeniu powołano tymczasowy zarząd MAK (Executive Committee) oraz postanowiono zwołać pierwsze Zgromadzenie Generalne delegatów w 1961 roku w Paryżu. Na zgromadzeniu w Paryżu, w którym uczestniczyli delegaci z 26 krajów, przyjęto statut MAK inaugurując w ten sposób oficjalnie powstanie Asocjacji. Polska, reprezentowana na forum MAK przez Instytut Geodezji i Kartografii, została przyjęta do tej organizacji w roku 1968. Obecnie Międzynarodowa Asocjacja Kartograficzna zrzesza przedstawicieli 75 państw. Każdy kraj może być reprezentowany tylko przez jedną organizację lub instytucję.

Komisje i grupy robocze MAK

Pracami Asocjacji kieruje Zarząd Asocjacji (Executive Committee) składający się z prezydenta, 7 wiceprezydentów, sekretarza generalnego oraz skarbnika. Zarząd wybierany jest przez Zgromadzenie Generalne na okres 4 lat. Prace merytoryczne prowadzone są przez komisje i grupy robocze. Obecnie w MAK działa 16 komisji i grup roboczych: edukacja i szkolenie, produkcja map, historia kartografii, standardy do transferu danych przestrzennych, jakość danych, podstawy teoretyczne i definicje w kartografii, wizualizacja, zastosowanie map, opracowanie map w oparciu o dane satelitarne, atlasy narodowe i regionalne, mapy dla niewidomych lub słabo widzących, kartografia morska, płec i kartografia, kartografia i dzieci, generalizacja map oraz kartografia planetarna. Jak widać, zakres tematyczny tych komisji jest bardzo szeroki i często pewne zagadnienia przeplatają się lub częściowo nakładają.

11. Zgromadzenie Generalne MAK

Przewodniczący komisji lub grup roboczych są wybierani w trakcie posiedzeń Zgromadzenia Generalnego. W posiedzeniach tych uczestniczą delegaci z krajów członkowskich MAK. Każdy kraj jest reprezentowany przez delegata (*principal delegate*) i jego zastępcę. W posiedzeniach Zgromadzenia Generalnego w Ottawie Polskę reprezentowali: autor tego artykułu (jako delegat) oraz M. Baranowski (jako zastępca delegata).

W trakcie dwóch posiedzeń 11. Zgromadzenia Generalnego MAK w Ottawie dokonano wyboru nowych władz organizacji oraz wyboru miejsca kolejnego Zgromadzenia Generalnego w roku 2003. Prezydentem MAK został dr Bengt Rystedt ze Szwecji, a sekretarzem generalnym i skarbnikiem prof. Ferjan Ormeling z Holandii. W wyniku przeprowadzonych wyborów wiceprezydentami zostali: Kirsu Artimo (Finlandia), Milan Konecny (Czechy), Li Li (Chiny), Elri Liebenberg (Afryka Południowa), Robert McMater (USA), Takashi Morita (Japonia) oraz Alberta Auringer Wood (Kanada). Na przewodniczącą Komisji „Plec i kartografia” została wybrana prof. Ewa Blum-Krzywicka z Polski.

Z pośród dwóch kandydatów (Hiszpania i Afryka Południowa) na organizatora 12. Zgromadzenia Generalnego i 21. Konferencji Kartograficznej MAK w roku 2003 wybrano Afrykę Południową. Impreza ta odbędzie się w Cape Town, gdzie od 1998 roku istnieje nowoczesne centrum kongresowe. Zgodnie z poprzednimi ustaleniami kolejną 20. Międzynarodową Konferencją Kartograficzną zostanie zorganizowana w Pekinie w roku 2001.

19. Międzynarodowa Konferencja Kartograficzna

Zgodnie z ustaleniami podjętymi na 10. Zgromadzeniu Generalnym MAK w Barcelonie w roku 1995 organizację 19. Międzynarodowej Konferencji Kartograficznej w 1999 r. powierzono Kanadzie. Przygotowaniami do konferencji kierował Komitet Organizacyjny pod przewodnictwem Dave'a Carneya, wspomagany przez specjalny organ doradczy utworzony z 9 kanadyjskich asocjacji i organizacji działających w zakresie szeroko pojętej geoinformatyki.

Konferencja została zorganizowana w Centrum Kongresowym oraz sąsiadującym z nim hotelu Westin, które zlokalizowane są w sa-

mym centrum Ottawy. W konferencji uczestniczyło ponad 1700 osób reprezentujących ponad 80 państw.

Międzynarodowa Konferencja Kartograficzna obejmowała sesje referatowe, wystawę techniczną oraz międzynarodową wystawę kartograficzną. Referaty prezentowano podczas sesji plenarnych, sesji organizowanych w poszczególnych grupach tematycznych oraz sesji posterowych. Sesje plenarne zostały zorganizowane z okazji otwarcia i zakończenia konferencji. Dodatkowo w trakcie konferencji zorganizowano dwie sesje plenarne poświęcone referatom podsumowującym dotychczasowe osiągnięcia kartografii oraz perspektywy na przyszłość. W uroczystej sesji otwarcia uczestniczyła

▲ Uroczyste otwarcie wystawy kartograficznej

Jean McCloskie, wiceminister zasobów naturalnych Kanady. W bezpośredniej transmisji telewizyjnej uczestników konferencji powitał także minister zasobów naturalnych Ralph Goodale, który przedstawił nowy program *Geoconnections*, ustanowiony w tym roku przez rząd Kanady. Jest to pięcioletni program koordynujący działalność na polu geoinformatyki, nastawiony na ułatwienie dostępu do informacji geodezyjnych i kartograficznych, między innymi za pośrednictwem Internetu.

Sesje referatowe odbywały się w grupach tematycznych częściowo zawiązanych z poszczególnymi komisjami technicznymi. Ogółem odbyły się 64 sesje referatowe oraz 7 sesji posterowych. Każda sesja referatowa trwała 90 minut, a liczba referatów w każdej sesji wahała się od czterech do sześciu. Sesje posterowe były też zgrupowane tematycznie, a czas ich trwania wynosił pół dnia. Poza sesjami referatowymi odbywały się też spotkania Komisji Technicznych i Grup Roboczych, na których ustalano plany działania na najbliższe lata.

Wystawa kartograficzna

Tradycją Międzynarodowych Konferencji Kartograficznych jest wystawa stanowiąca podsumowanie działalności kartograficznej w poszczególnych państwach. Organizacje krajowe prezentują swoje najciekawsze wydawnictwa kartograficzne, a więc różnego rodzaju mapy i atlasy, jakie zostały wydane w ciągu ostatnich dwóch lat. W poprzednich latach ekspozycja dotyczyła poszczególnych państw, które pokazywały swój dorobek. Od poprzedniej

Dr Joanna Bac-Bronowicz z ART we Wrocławiu prezentuje poster

Ilustracje do sesji posterowej dr. Jacka Drachala (IGiK)

Od lewej: dr Teodor Blachut (członek zagraniczny PAN), prof. Aleksander Dorozhynsky (kierownik Katedry Fotogrametrii Politechniki Lwowskiej) oraz autor

konferencji w Sztokholmie przyjęto inną formułę, a mianowicie wystawa jest organizowana tematycznie, a w ramach poszczególnych tematów ekspozycje są gromadzone według klucza krajowego. W Ottawie prezentowały się 44 kraje, w związku z czym wystawa obrazowała ogromny dorobek kartografii światowej i dała możliwość porównania różnorodnych materiałów kartograficznych. Z okazji wystawy wydano obszerny katalog opisujący wszystkie ekspozycje opracowania kartograficzne. W katalogu z kolei zastosowano klucz krajowy, stosując podział tematyczny w poszczególnych państwach. Każda mapa czy atlas zostały opisane według jednolitego wzorca oraz uzupełnione tekstem charakteryzującym dzieło kartograficzne. O liczbie ekspozycji i zakresie wystawy może świadczyć katalog obejmujący 472 strony.

Wystawa techniczna

Towarzysząca konferencji wystawa techniczna zgromadziła z kolei firmy działające na szeroko pojętym rynku kartograficznym, a więc zarówno oferujące różnego rodzaju produkty kartograficzne, jak i sprzęt stosowany w opracowaniach kartograficznych. Oczywiście najwięcej było firm kanadyjskich – zarówno agencji rządowych, jak i firm prywatnych. W czasie trwania wystawy odbyła się uroczysta „inauguracja” Narodowego Atlasu Kanady wydanego przez „Geomatics Canada”. Prezentacji najnowszej edycji tego atlasu w postaci cyfrowej dokonała minister Jean McCloskie.

Udział Polski w Konferencji w Ottawie

Koordinacja przygotowań Polski do udziału w Międzynarodowej Konferencji Kartograficznej w Ottawie prowadzona była przez Komitet Narodowy ds. MAK, który powołany jest na okres pomiędzy Zgromadzeniami Generalnymi MAK przez dyrektora Instytutu Geodezji i Kartografii. W okresie 1995-1999, tj. pomiędzy Konferencją w Barcelonie i Ottawie, pracami tego komitetu, w którego skład wchodzi przedstawiciele uczelni, instytucji naukowych oraz produkcyjnych zajmujących się kartografią, kierował dr Marek Baranowski z IGiK.

Na każdą Międzynarodową Konferencję Kartograficzną przygotowana jest wystawa obrazująca dorobek polskiej kartografii w ostatnich dwóch latach. W wyniku selekcji nadesłanych prac wybrano 42 pozycje dotyczące takich dziedzin jak: topografia (3), geologia (6), mapy satelitarne (1), rekreacja (8), atlasy (6), kartografia miejska (4) oraz inne (13). Wybrane opracowania kartograficzne przedstawiały bardzo szeroki wachlarz tematyczny, reprezentowały liczną grupę wydawców zarówno z dużych ośrodków wydawniczych, jak i lokalnych firm. Ekspozycje polskie prezentowały wysoki poziom świadczący o tym, że polska kartografia należy do czołówki światowej.

Zgodnie z tradycją Polska uczestniczyła też w wystawie (konkursie) Barbary Petchenik na mapy świata narysowane przez dzieci w wieku do lat 16. Konkurs ten został ustanowiony przez MAK w roku 1993 dla uczczenia Barbary Bartz Petchenik, byłej wiceprezidentki MAK, która przez całe życie była związana z opracowaniem map dla dzieci. Każdy kraj nadsyłał na ten konkurs 5 prac. W Ottawie obok prac nowych pokazano też te, które zdobyły nagrody na konkursach w latach 1993, 1995 i 1997. Na Zgromadzenie Generalne MAK Polska przygotowała Raport Krajowy obrazujący dokonania polskiej kartografii w okresie 1995-1999. Raport ten został zawarty w specjalnym wydawnictwie kongresowym *Polish Cartography*, w którym znalazł się także przegląd publikacji kartograficznych z podziałem na atlasy, mapy i literaturę kartograficzną. W wydawnictwie tym wydrukowa-

no również 16 artykułów przygotowanych przez polskich kartografów reprezentujących różne ośrodki naukowe w kraju. Na Konferencję MAK polscy kartografowie zgłosili 9 referatów i 10 prezentacji posterowych. Po raz pierwszy Polska przedstawiła tak dużą liczbę referatów. W Konferencji w Ottawie udział wzięły 23 osoby z Polski reprezentujące różne uczelnie, instytucje i firmy z wielu ośrodków kartograficznych w kraju.

Polskie spotkania

Wizyta w Ottawie była także okazją do spotkania z Polakami mieszkającymi od wielu lat na gościnnej ziemi kanadyjskiej. Po wielu latach była sposobność do spotkania z dr. Teodorem Blachutem – członkiem zagranicznym PAN i *doctorem honoris causa* Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie oraz z dr. Jerzym Zarzyckim – Honorowym Profesorem Politechniki Warszawskiej. Zarówno dr Blachut, jak i dr Zarzycki wnieśli ogromny wkład do rozwoju kanadyjskiej i światowej fotogrametrii. Dr Zarzycki zaprosił wszystkich polskich uczestników konferencji na kolację do swojej rezydencji pod Ottawą. Atrakcją tego miłego wieczoru, w którym uczestniczył również konsul polski w Kanadzie, dla wielu gości była możliwość kąpieli w basenie znajdującym się w posesji pp. Zarzyckich.

Polacy w gościnie u państwa Zarzyckich. W centrum zdjęcia gospodarz (w białej koszuli) z żoną (w czerwonej sukience)

Konferencję uzupełniały wycieczki techniczne do instytucji kartograficznych i geodezyjnych znajdujących się na terenie Ottawy oraz wycieczki krajoznawcze, które wielu uczestnikom umożliwiły poznanie pięknych zakątków Kanady.

Prof. Adam Linsenbarth jest dyrektorem Instytutu Geodezji i Kartografii. Zamieszczone zdjęcia pochodzą ze zbiorów autora.

V Międzynarodowe Targi Geodezji i Geoinformatyki

GEA'99

HALA WIDOWISKOWO-SPORTOWA
KATOWICE, UL. PSZCZYŃSKA 9

14-16.X.1999

Produkujemy:
stoły podświetlane, szufladownce, sekcje szufladowe
podświetlacze, uchylne stoły kreślarskie,
zestawy do archiwizacji materiałów
wielkoformatowych

Biuro Handlowe:
ul. Wilczycka 14, Warszawa
tel./fax 0-22 / 863-60-73
tel./fax 0-44/724-26-19
e-mail: lettero@lettero.com.pl

Zapraszamy
do odwiedzenia
naszego stoiska

KARON
lettero
NAJLEPSZE POLSKIE